

ÇANAKKALE SAVAŞLARI GELİBOLU TARİHİ ALANI BELLEK ARAŞTIRMA VE TANITIMI KOMPLEKSİ

MİMARİ TASARIM 7 ve BİTİRME ÇALIŞMASI

2024-2025 GÜZ YARIYILI

Yürütücüler:

Doç.Dr. Togan TONG

Dr.Öğr.Üyesi Uzay YERGÜN

Öğr.Gör.Dr. Erdal Devrim AYDIN

Raportörler:

Arş.Gör. Cemile GÜRCAN BAHADIR

Arş.Gör. Melis BİLGİÇ ELMAS

Danışman Jürisi Üyeleri:

Prof. Dr. Leyla DOKUZER ÖZTÜRK (Y.T.Ü.)

Doç.Dr. Pınar ARABACIOĞLU (Y.T.Ü.)

Dr.Öğr.Üyesi Ali KILIÇ (Y.T.Ü.)

Doç. Dr. Zafer KÜTÜĞ (Y.T.Ü.)

Öğr.Gör. Y.Mimar Mehmet GÜREL (E.S.T.Ü)

Öğr.Gör. Y.Mimar Mehmet ÜNAL (Y.T.Ü.)

Dr. Şehir Plancısı F. Gül TÜZÜN

Sanat Tarihçisi Gökhan GÜMÜŞDAĞ

(Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı

Restorasyon ve Yapım İşleri Grup Başkanı)

KONU:

Mimari Tasarım 7 ve Bitirme Çalışmasında öğrencilerimizden beklenen, Çanakkale halkı ve Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alan Başkanlığı başta olmak üzere, yerel yönetim ve derneklerin özellikle son yıllarda başlatmış olduğu tüm kentin tarihsel, kentsel, kültürel dokusunun korunmasını ve geleceğe taşınmasını amaçlayan çalışmalarını, tasarlanacak yerleşkede Araştırma, Koruma ve Sergileme işlevli yapı/yapılar da bir araya getirirken, çevre ilişkilerini de düşünerek çözüm bulmalarıdır.

HEDEF:

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Bellek Araştırma ve Tanıtımı Kompleksi tasarımında, sergi ve sunum kavramının bilişim teknolojisi ile birleştirilerek oluşturulması, anlatım tekniklerinin belirlenmesi, çağdaş yaklaşımla müzecilik bilimi çerçevesinde, Çanakkale'nin Belleğini vurgulayıcı senaryo ve sunuma ilişkin fikirlerin elde edilmesi, sergileme karar ve tekniklerinin senaryolaştırılması, sergi ve sunum konsepti ile uyumlu mimari tasarımının oluşturulması maksadıyla estetik, işlevsel, ekonomik, çağdaş ve teknolojik tasarım modellerinin ortaya konması hedeflenmektedir.

Öğrencilerimiz, Çanakkale Belleğini geliştiren, kentin somut ve soyut mirasını, bilim ve teknolojinin olanaklarından yararlanarak, panorama, maket (elektronik, elektrik, lazer vb. anlatımlı), multivizyon lazer görüntüleri, etkileşimli bilgi kioskları, sinema, üç boyutlu sinema, hologram, simülasyon, animasyon, görüntüleme ve sunum tekniklerini ayrı ayrı uygulayabileceği gibi uygun gördükleri bu tekniklerden bazılarını birlikte de uygulayabilirler.

Tasarımın hedefinde öncelikli olarak eğitim, araştırma, kültürel merkez işlevi de gören yeni araştırma, koruma, sergileme ve müzecilik anlayışlı, kentin bütünlüğü içinde ve derinlemesine algılanmasına hizmet edecek yapı/yapılar yerleşkesi yer almaktadır. Tasarımda sergileme fonksiyonunun yanında, Çanakkale Belleğini oluşturan konu başlıklarından bir ya da iki tanesi üzerinden tasarım konseptini geliştirmek ve bu yönde üretim, eğitim ve araştırma amaçlı fonksiyonların yanında farklı atelyeler de barındırılmalıdır. Böylece kullanıcıyla sadece bir sergileme – izleme ilişkisinin ötesinde uygulama ve öğrenme ilişkisi de kurulması hedeflenmiştir.

Öğrencilerimiz, gerek bu toprakların ve şehrin sakinleri olarak gerekse bir entelektüel olarak yaşadığımız coğrafyanın bu niteliklerine özen gösterilmezse, bu niteliklerin erozyona uğrayacağını hatırlatmak ve bellekle farkındalığı arttırmak amaçlanmaktadır. Ayrıca çalışma alanının deniz ile olan bağlantısı nedeniyle, yeni tasarımda deniz ilişkisinin, mutlaka belirlenecek temaya bağlı olarak geliştirilmesi beklenmektedir. Dolayısıyla Çanakkale'nin denizle olan birlikteliğini de ön plana çıkaracak şekilde 2024-2025 Güz Yarıyılı Mimari Tasarım 7 ve Bitirme Çalışması konusu olarak "Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Bellek Araştırma ve Tanıtımı Kompleksi" seçilmiştir.

AMAÇ:

Çalışmada ana amaç, mezun olarak mimar kimliği kazanacak olan öğrencilerimizin birer entelektüel adayı olarak da yaşadığımız coğrafyada Çanakkale Savaşları ile ön plana çıkan Gelibolu Tarihi Alanlarının bu niteliklerini öğrenmesi, özümsemesi ve bu bilinçle bir mimari tasarım gerçekleştirmelerini sağlamaktır. Gerçekleştirileceği bölgedeki tarihi ve çevresel ilişkiler de göz önünde bulundurularak, çağdaş araştırma ve sergileme anlayışı içinde teknolojik sergileme ve sunum olanaklarının da kullanıldığı bir bellek araştırma ve tanıtım kompleksi tasarımı, çalışmanın ana hedefini oluşturmaktadır. Oluşturulan senaryolar ışığında, uygun sunum teknikleri ile Çanakkale'nin bu tarih içindeki yerinin ön planda tutulması ve bellek niteliklerinin sunulması amaçlanmaktadır.

Ayrıca program içinde bu bellek araştırma ve tanıtım kompleksi tasarımına eşlik eden, eğitim ve araştırmaya yönelik alanlar, seminer alanları, sayısal kütüphane gibi fonksiyonların yanında, en fazla 300 kişilik çok amaçlı salon/lar temel ihtiyaçlar listesinde yer alır.

Tasarımın Gerçekleştirileceği Arazi konumu ve Tarihçesi:

Çanakkale Savaşları Gelibolu Tarihi Alanı Bellek Araştırma ve Tanıtımı Kompleksi tasarımı için Çanakkale İli'nin Eceabat ilçesi Çamburnu mevkiinde, yaklaşık 38.000 m² lik bir alan seçilmiştir.

Eceabat, Gelibolu Yarımadası'nın batı ucunda, Avrupa yakasında yer alır. 490 km² yüz ölçümü ve 12 köyü olan şirin bir ilçedir. Anafartalar ve Ece ovaları başlıca düzlük alanlarıdır. Kış mevsimi yağışlı, yazları sıcak ve kurak geçer. Eceabat çok sayıdaki tuğla ocaklarıyla bir dönem Çanakkale'nin tuğla ihtiyacını karşılamıştır. Çanakkale seramikleri üretimi açısından önemli bir merkezdir (1).

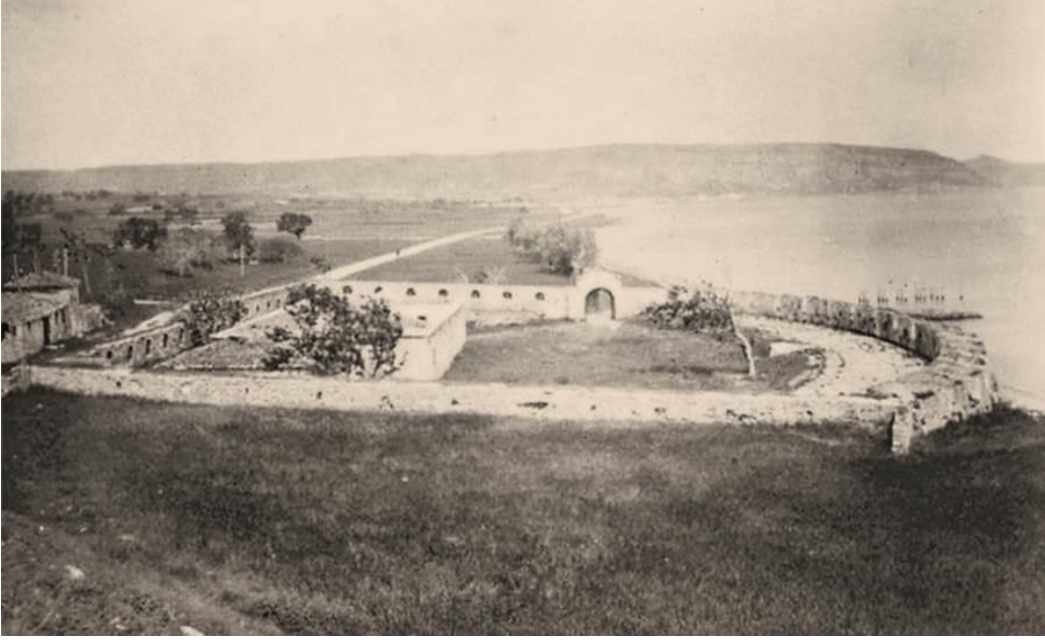
Eceabat ve çevresi eski çağlardan beri yerleşimlere sahne olmuştur. M.Ö. 2000' lerde Fenikeliler tarafından kurulduğu varsayılmaktadır. Troia ve Midilli'li denizcilerin Eceabat kıyılarına kadar gelip zayıf kıyı kentleri ve limanlar oluşturdukları tarihi bulgulardan anlaşılmaktadır. Bugünkü Eceabat'ın antik dönemlerdeki ismi ise Maydos/Matidos/Madytos ' tur. Tam kuruluş tarihi bilinmese de, Herodot ve Helennikas tarihinde adı geçtiğine göre M.Ö. 5 yy' dan önceki tarihlerde kurulmuş olması muhtemeldir.(1)

İlçenin adı yörenin fethinde büyük yararlılık gösteren ve yarımadanın bu kısmına gazileriyle çıkan Ece Yakup Bey'den gelmektedir. Onun ismine, "imar eden" manasındaki "abat" kelimesi eklenerek Eceabat' a dönüşmüştür. Ayrıca Ece Yakup' un gazileriyle fetih öncesinde kendine mesken edindiği Saroz yönüne bakan bir koya onun ismi verilmiştir. (1)

1915 yılında Çanakkale Savaşları' nın yaşandığı mekan her ne kadar yarımadaya adını veren Gelibolu ile anılsa da, aslında en hararetli savaşların yaşandığı topraklar yarımadanın Eceabat ilçesi sınırlarındadır. Çanakkale Deniz ve Kara Savaşları neticesinde savaşın her iki tarafından 500 binin az üzerinde asker kaybedilmiştir. Cumhuriyet döneminde Çanakkale iline idari olarak bağlanan Eceabat, 1926 yılında belediye olur. Ece Koyu ve Akbaş Limanı hattının batısında yer alan 33 bin hektarlık alan 1973 yılında çıkartılan bir kanunla Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı ilan edilir. Burası Çanakkale Savaşları' nın en yoğun yaşandığı Eceabat topraklarını kapsar. 1994 yılında yarımada da yaşanan orman yangınları halkın vicdanında derin yaralar açınca, yeniden ele alınan Milli Park, ilaveten çıkartılan yasalarla tarihi yarımadanın içinde gezilebilen, yaşananlara tarafsız bir duyguyla bakılabilecek, köylerinde yaşayanların gündelik hayatlarını sosyo-ekonomik olarak sürdürmeye iman veren, aynı zamanda yerli ve yabancı turizm faaliyetlerinin gelişmesine olanak verecek bir "Barış Parkı"na çevrilmiştir. (1)

İlçenin ortasındaki Kilisetepe Höyüğünde 2010 yılından bu yana arkeolojik kazılar sürdürülmektedir. Tüm buluntular Kilisetepe'nin Gelibolu Yarımadası'nın en büyük Erken Tunç Çağı yerleşimi olduğunu göstermektedir. (2)

Şekil 1. 20. yüzyıl başlarına tarihlenen fotoğrafta Çamburnu Kalesi ve yakın çevresi

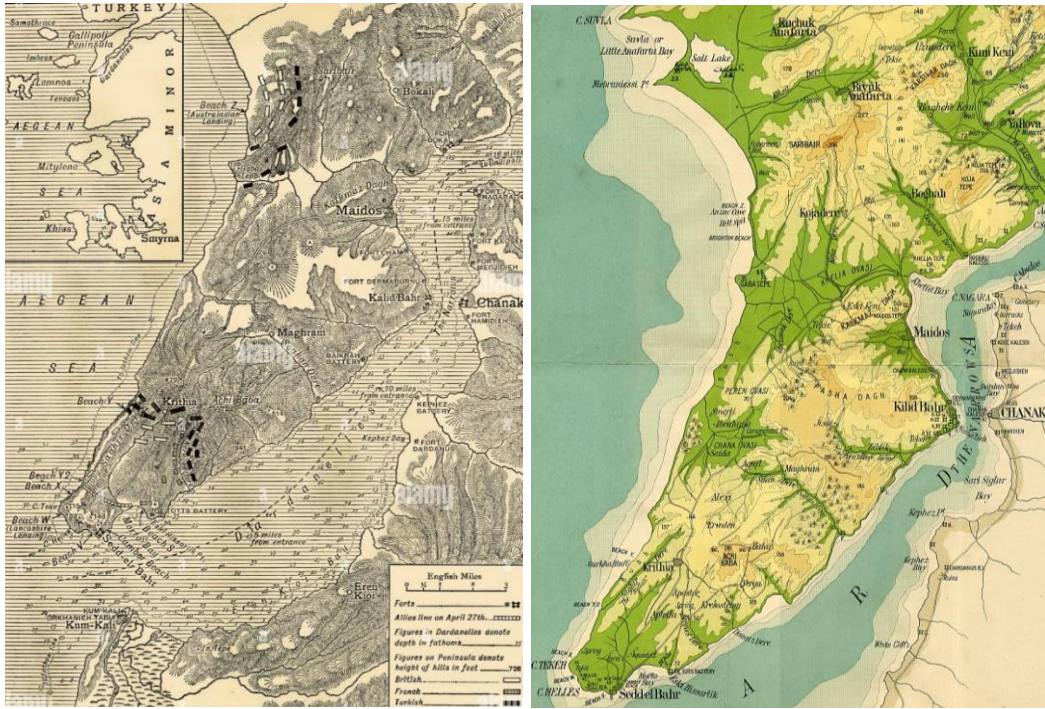

Şekil 2. Çamburnu Kalesi ve yakın çevresinin günümüzdeki durumunu gösteren hava fotoğrafı

Şekil 3. 20. Yüzyıl başlarına tarihlenen fotoğrafta Çamburnu Kalesi ve yakın çevresi

Şekil 4-5. Gelibolu Yarımadası/Eceabat -Maidos haritası

Şekil 6-7-8. Proje konusuna ait alanının konumuna ilişkin görseller

DEĞERLENDİRME OTURUMLARI

Ara Değerlendirme Oturumu 1:

DÖNEM SONU DEĞERLENDİRME YÜZDESİ [%30]

Alan gezisi dahil, elde edilen veriler ışığında alanda alınan kararların sonuçları yeniden ele alınarak süreç içinde tasarım alanı üzerinde bağlam-süreç ilişkilerinin araştırılması, birden fazla konsept üzerinde çalışılması ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar ilk oturumda jüri üyelerine sunulacaktır.

Jüride;

1.Konsept paftası:

- Alan araştırma sonuçları,
- Çevre Analiz Çalışmaları,
- Yerleşke için öngörülen alt bölgeleme seçim kriterleri,
- Belirlenen ihtiyaç programı ve genel yapı konsepti,
- Belirlenen tasarım kararları ve nedenleri

2. Teknik çizimler

- Alternatif konsept çözümlerini tanımlayan 1/500 ölçekte vaziyet planı,
- 1/500 ölçekte planlar,
- 1/500 ölçekte kesitler,

3. Perspektif ve üç boyuta ilişkin çalışmalar

- Serbest ölçeklerde el çizimleri ve eskizler,
- Üç boyutlu sayısal model üzerinde konsept anlatımı, (Arazinin 4 köşesinden ve yakın plan görseller zorunludur.)

sunulacaktır.

Ara Değerlendirme Oturumu 2:

DÖNEM SONU DEĞERLENDİRME YÜZDESİ [%30]

İkinci ara değerlendirme oturumunun amacı, bu oturuma kadar olan süreç içinde seçilmiş olan konsept çalışmasının geliştirilerek bir mimari tasarım ürününe dönüştürülmesi ve jüri üyelerine sunumudur.

Jüride;

1. Geliştirilmiş konsept paftası

2. Teknik Çizimler

- 1/500 ölçekte Vaziyet Planı,
- 1/200 ölçekte Planlar,
- 1/200 ölçekte Kesitler,
- 1/200 ölçekte Görünüşler,
- Silüetler,
- Alternatif Taşıyıcı Sistem kararlarını anlatan detay çizimleri

3. Perspektif ve üç boyuta ilişkin çalışmalar

- Serbest ölçeklerde el çizimleri ve eskizler,
- Üç boyutlu sayısal model üzerinde konsept anlatımı, (Arazini 4 köşesinden ve yakın plan görseller zorunludur.)

4. Maketler

- 1/1000 ve 1/500 maketler

5. 1/50 sistem detayı yeri

- Plan düzleminde konumu işaret edilecektir.

sunulacaktır.

Final Değerlendirme Oturumu:

DÖNEM SONU DEĞERLENDİRME YÜZDESİ [%40]

- 1/500 ölçekte Vaziyet Planı,
- 1/200 ölçekte Planlar, Kesitler, Görünüşler, Silüetler vb. çizimler
- 1/500 Maket
- Serbest ölçeklerde el çizimleri, eskizler, üç boyutlu el ve bilgisayar sunumları, (Arazinin 4 köşesinden ve yakın plan görseller zorunludur.)
- 1/50 ölçekte sistem detayı (Seçilen mekana ait plan, kesit, görünüş ve nokta detayları)
- Bitirme Çalışması Raporu (1000 kelime ve üzeri, projenin konseptini, genel yaklaşım ve kararlarını referanslarla açıklayan)
- Proje Dosyası (Dönem içindeki çalışmaları, eskiz ve bilgisayar çizimleri gibi her türlü girdi verisini içeren)
- 2 Adet Siyah Beyaz A1 Pafta (Projeyi tanıtan 300 DPI çözünürlükte, düşey olarak tasarlanmış iki pano; sunum biçimi serbest olup projeyi en iyi şekilde anlatacak, plan, kesit ve görünüşlerin serbest ölçekte yer aldığı çizim ve görsellere yer verilmelidir.) Renkli çıktılar A3 boyutunda alınacaktır.

Final Teknik Paftaları

- Teknik Paftalar aynı kağıt formatında teslim edilmelidir. Farklı kağıt boyutlarına ait teslimler kabul edilmeyecektir.
- Tüm paftalarda antet kullanımı zorunludur.
- Kesitler, Görünüşler ve Perspektiflerde insan figürü kullanımı zorunludur.
- Final Teknik paftaları ilgili yazılım formatında Örneğin; AD_SOYAD_FINAL.dwg, AD_SOYAD_FINAL.rvt gibi tüm paftaları içerecek tek bir dosya şeklinde olmalıdır.
- Üç Boyutlu model ya da paftaların düzenlendiği Photoshop gibi yazılımlarda üretilen dosya formatlarının teslim edilmesi gerekmektedir.

Final Sunum Paftaları

- Sunum Paftaları yatay A3 ve spiral tel dosyalı olarak teslim edilecektir. (A3 formatına uymayan teslimler değerlendirmeye alınmayacaktır.)
- Sunum paftalarında renk, doku, malzeme farklılığı gösterimi anlaşılabilir ve doğru boyutlarında olmalıdır.

MİMARİ TASARIM 7 ÇALIŞMASI İŞLEYİŞİ ve KATILIMLARI

Ders kapsamında, Alan Gezisi dışında öğrencilerin aşağıdaki aşamalara yüzyüze olarak katılmaları zorunludur:

- Dönem içi Çalıştayları
- Ara Değerlendirme Oturumları
- Ara Eskiz Sınavı ve Değerlendirmeleri
- Dönem sonu Değerlendirme Oturumu

Sonuç değerlendirmesinde tüm süreç değerlendirilecektir.

Dönem sonu teslim edilecek tasarım ürünü tek başına değerlendirme verisi olarak ele alınmayacaktır.

HAFTALIK PROGRAM

1. HAFTA	02.10.2024	Tanışma ve Proje kapsam işleyişinin açıklanması,
2. HAFTA	09.10.2024	Araştırma Konuları Video Değerlendirmesi
3. HAFTA	16.10.2024	Seminer 1 + 2 / 19-20 EKİM Arazi Gezisi
4. HAFTA	23.10.2024	I. Eskiz Çalıştayı
5. HAFTA	30.10.2024	I. Eskiz Çalıştayı Değerlendirmesi / Seminer 3
6. HAFTA	06.11.2024	1. ARA DEĞERLENDİRME * (Çekirdek Jüri+Danışman Üyeler)
7. HAFTA	13.11.2024	1. ARA DEĞERLENDİRME (DEVAM)
8. HAFTA	20.11.2024	VİZE HAFTASI (Ders yapılmıyor)
9. HAFTA	27.11.2024	Seminer 4
10. HAFTA	4.12.2024	II. Eskiz Çalıştayı
11. HAFTA	11.12.2024	II. Eskiz Çalıştayı Değerlendirmesi
12. HAFTA	18.12.2024	2. ARA DEĞERLENDİRME ** (Çekirdek Jüri+Danışman Üyeler)
13. HAFTA	25.12.2024	2. ARA DEĞERLENDİRME (DEVAM)
14. HAFTA	01.01.2025	YILBAŞI TATİLİ
15. HAFTA	08.01.2025	Sınıf Çalıştayı ve Değerlendirmeleri

- Değerlendirme oturumlarında her öğrenciye sunum için 5 dk, jüri üyelerine değerlendirme için toplamda 15 dk süre verilmesi planlanmaktadır.
- Yukarıda belirtilen listeye göre eksik çalışma teslim eden öğrenciler jüri değerlendirmesine alınmayacaktır. **İlgili tarihler ve içerikler, yürütücülerin alacağı kararlar doğrultusunda değişiklik gösterebilir. Yürütücüler tarafından güncel ilan edilen tarihler esas kabul edilir.**

*1. Ara değerlendirme sistem yüklemesi en geç 13.11.2024 ÇARŞAMBA sabahı saat 07:00'ye kadar yapılacaktır.

**2. Ara değerlendirme sistem yüklemesi en geç 18.12.2024 ÇARŞAMBA sabahı saat 07:00'ye kadar yapılacaktır.

Kaynaklar

- <https://www.eceabat.bel.tr/tarihcesi>
- <http://www.canakkale.gov.tr/eceabat>

